

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd på Fyn bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Honning fra Skovsgårde

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Dorte og Peter Lundager fra Skovsgårde ved Sønderø. De er 2. generation på ejendommen midt i Skovsgårde, hvor de bor med deres tre børn. Familien driver en planteproduktion på 56 ha med byg, hvede, rajgræs til basisfrø og lidt spinat. Desuden har de 200 bi-familier, som de lejer ud til plantager og landmænd, og hvorfra de producerer 4.000 glas honning om året. Peter arbejder tre dage om ugen hos Højlund Mølle ved siden af sit landbrug.

"Jeg kan godt lide arbejdet her på gården, og jeg nyder, at jeg kan drive landbrug ved siden af mit job. Vi laver overskud på både biavl og landbruget, hvilket også er målet. Der skal være en økonomisk gevinst i det, som også bidrager til familiens samlede økonomi. Jeg er ikke fritids-hobby landmand men professionel deltidslandmand, og jeg vil tjene penge på mit landbrug. Jeg forventer også at få samme professionelle rådgivning fra min planteavlslrådgiver, som han yder til fuldtidslandmanden med 500 ha. Jeg vil jo også opnå de bedst mulige udbytter fra mine marker," fortæller Peter Lundager.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tynget af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder i forhold til at

holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne,” forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Den konklusion kan Dorte og Peter Lundager nikke genkendende til, for de har også truffet et bevidst valg i forhold til, hvor de ville stifte familie.

”Det her er i vores øjne de bedste rammer at skabe et familieliv i. Vores mellemste, Rebecca på 3 år, elsker at gå ud i hønsegården og finde æg, og så ind og lave rørræg. Også ærterne elsker hun at plukke og spise. Børnene er også med ude og slynge honning, og når de er det, så laver jeg altid pandekager, som vi spiser bagefter med den nyslyngede honning. Der er for os en kæmpe værdi i at kunne gøre sådan nogle ting sammen som familie og lære børnene, hvordan man producerer fødevarer,” fortæller Dorte Lundager.

Væsentligt bidrag til beskæftigelsen

Den direkte produktion i deltidssegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Billedtekst: Dorte og Peter Lundager producerer nyslynget honning fra deres gård i Skovsgårde. Sidste år måtte de melde udsolgt, da 3.000 glas blev revet væk. I år har de produceret 4.000 glas, og Nordfyns Erhverv har sat fokus på små producenter, og ad den vej er de kommet ind i en del supermarkeder i området.

Fakta:

Dorthe og Peter Lundager

Skovsgårde Biavl

Peter er lagerekspedient hos Højlund Mølle

Dorthe er folkeskolelærer på Pilehaveskolen i Assens

Tre børn Andreas på 9 år, Rebecca på 3 år og Elias på 1 år.

Web: www.skovsgaardebiavl.dk

Produktion:

56 ha jord

200 bi-familier

4.000 glas honning

Høns med salg af æg fra stalddør.

Yderligere informationer kontakt:

Dorte og Peter Lundager, deltidslandmænd Rugårdsvej 944, 5471 Søndersø. Tel. 64 83 10 58 / 40 28 42 04

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

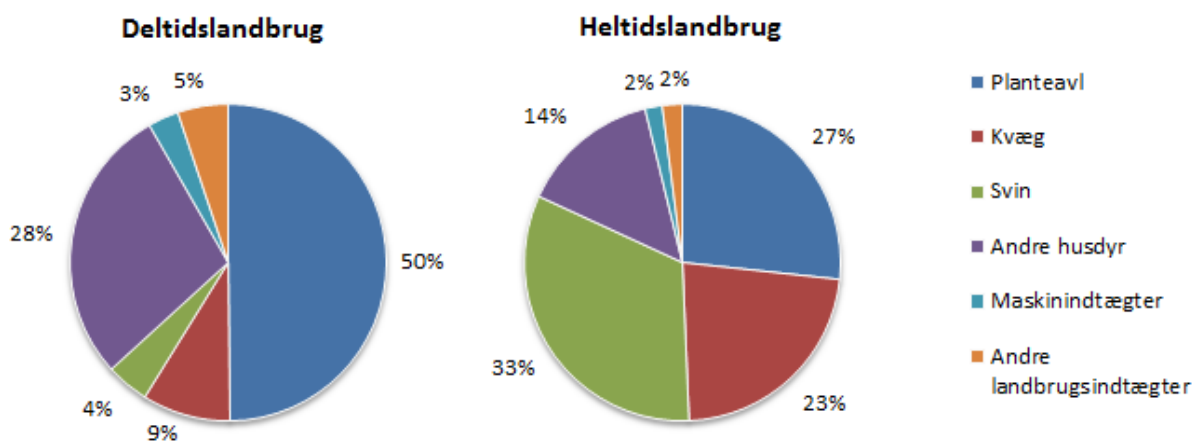
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og ægproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS, Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning, erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

